

เหี้ยกับคน: การรับรู้ ความเชื่อ และปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนกับสัตว์

ปริญญา สมบุญยิ่ง

21/4 บางเขินกหนึ่ง

ตลิ่งชัน กรุงเทพฯ

mamonparinya@hotmail.com

บทคัดย่อ

“เหี้ย” ในสังคมไทยกลายเป็นคำจำกัดความในแง่ลบ ไม่ว่าจะหมายถึงสัตว์ คน หรือ สิ่งของมาตั้งแต่อดีตการศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับ การรับรู้ ความเชื่อและปฏิสัมพันธ์ ระหว่างกัน โดยสนใจกลุ่มนักศึกษาซึ่งเป็นคนรุ่นใหม่ที่อาจมีความรับรู้ ความเชื่อแตกต่างไป จากคนรุ่นก่อน โดยใช้การศึกษาด้วยวิธีวิจัยเชิงปริมาณ และการเก็บรวบรวมข้อมูลกับ นักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ซึ่งเป็นพื้นที่ที่จะพบเจอตัวเหี้ยได้ง่าย ตาม พื้นที่ที่ทำการสุ่มได้ทั้งสิ้น 7 พื้นที่ ได้แก่ บริเวณคณะวิศวกรรมศาสตร์บริเวณหอไอโฟน B บริเวณถนนป่วย อิงภากรณ์ (ฝั่งอาคารเรียนรวมกลุ่มสังคมศาสตร์ และหอสมุดป่วย อิง ภากรณ์)บริเวณท่ารถตู้ และอาคารโดมบริหารบริเวณหอไอโฟน C บริเวณถนนปรีดี พนม ยงค์ และบริเวณอาคารสุขาศาสตร์และโรงพยาบาลโดยการสัมภาษณ์ด้วยแบบสอบถาม จำนวน 520ราย และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติ จากการศึกษาพบว่า การรับรู้ของคนใน สังคมเกี่ยวกับตัวเหี้ยเป็นไปในแง่ลบเสมอทำให้การมีปฏิสัมพันธ์ของคนกับสัตว์ถึงแม้จะ แสดงออกอย่างเป็นมิตร แต่ก็เป็นการแสดงออกเพื่อไม่ให้ตนเองตกใจ หรือรู้สึกกลัวกับสัตว์ที่ ตนคิดว่าน่ารังเกียจ รวมทั้งการใช้พื้นที่เดียวกันในการดำเนินชีวิตประจำวันของคนกับสัตว์ก็ มีส่วนสำคัญที่จะทำให้เกิดวิธีการคิด การทำความเข้าใจของมนุษย์ที่มีต่อสัตว์ในมุมมอง ใหม่ ๆ และเกิดเป็นความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างมนุษย์และสิ่งที่ไม่ใช่มนุษย์ได้

[วารสารธรรมศาสตร์ ปีที่ 33 ฉบับที่ 2 ปี พ.ศ.2557]

คำสำคัญ: ตัวเหี้ย, การรับรู้, ความเชื่อ, ปฏิสัมพันธ์ของคนและสัตว์

Water Monitor and Human: Perception, Belief and Interaction of Human-Animal Relations

Parinya Sombunying

21/4 Bangchaknang

Taringchan Bangkok

mamonparinya@hotmail.com

Abstract

'Water monitor' has been perceived as a negative definition for animals, human beings or objects since the former times. This study aims on studying perception, beliefs and interaction, focusing on university students in this modern generation, whose perception could possibly be different from old-timers. The methodology of quantitative research has been applied along with gathering information from students in Thammasat University, where the lizards can be easily found. In the site, we randomly choose totally 7 spots: the Faculty of Engineering, the B-zone dormitory, PuayUngpakorn road (the area nearby SC building and PuayUngpakorn library), the van terminal and Dome Administrative building, the zone-C dormitory, PridiBanomyong road, and the Faculty of Public Health and the hospital. Five hundred and twenty copies of survey questionnaire have been answered, and statistical data has been analyzed from the gathered information. The study indicates that the perception of 'Hia' is always in a negative way, which leads to the reaction to the lizards; even it is conducted in a friendly way, it is only the action for us not to be scared of such type of animal which is considered repulsive. Sharing the same area with animals in human's daily life plays a big role in human's mindset and understanding towards the animals in a new perspective, and can probably results in a good relationship between human and non-human beings.

[Thammasat Journal, Volume 33 No.2, 2014]

Keyword: Water Monitor, Perception, Belief, Interaction of Human-Animal Relations

บทนำ

“เหี้ย” หรือ “ตัวเหี้ย” ในการรับรู้ของสังคม มักผูกโยงอยู่กับความคิดในแง่ลบ อาจเห็นได้ชัดเจนที่สุดจากชื่อเรียกที่กลายเป็นคำคำที่มีความหมายแสดงถึงการเหยียดหยามว่าบุคคลนั้นเป็นคนชั้นต่ำ ทำแต่สิ่งอัปมงคล เป็นตัวขวยที่มีแต่ความเลวร้าย (N.J.Ferry, 2554) แต่ที่มาของคำคำที่วານี้ ก็ยังไม่ปรากฏเป็นที่ชัดเจน อย่างไรก็ตามก็ตีมีคำคำที่บันทึกไว้และสามารถสืบค้นได้ ปรากฏเก่าที่สุดใน สัพพะจะนะ พาสาทิ เรียบเรียงโดย ชอง-บาติสต์ ปาเลอกัว ตีพิมพ์ครั้งแรกในปีพ.ศ.2397 โดยอ้างคำว่า “อายหน้าเหี้ย” ที่ระบุความหมายไว้ว่าเป็นคำคำเชิงเหยียดหยาม จึงเป็นที่มาของความสนใจในแง่ของ “การรับรู้” ว่าผู้คนที่มีความเกี่ยวข้องกับสัตว์ชนิดนี้ ในสังคมไทยมีการรับรู้เกี่ยวกับ “ตัวเหี้ย” อย่างไรบ้าง การรับรู้ดังกล่าวมีที่มาที่ไป หรือเกิดขึ้นอย่างเป็นเหตุเป็นผลกันกับสิ่งใด ในกลุ่มคนต่างรุ่น และความสัมพันธ์ระหว่างคนกับสัตว์ชนิดนี้ แสดงให้เห็นถึงมิติในทางสังคมวัฒนธรรมในลักษณะใด

ตัวเหี้ยถือเป็นสัตว์ที่มีความผูกโยงอยู่กับ “ความเชื่อ” ในสังคมไทยมากมายทั้งในด้านลบ และในด้านบวกด้วยเช่นกัน เช่น การฝันเห็นตัวเงินตัวทอง ตามตำราโบราณจะทำนายไว้ว่า จะมีโชคลาภจากคนไกลที่กำลังเดินทางกลับมา หรือหากฝันว่าตัวเงินตัวทองกัด ก็อาจจะมีปัญหาเรื่องสุขภาพให้ต้องระวัง (แอดมินทำนายฝันเลขเด็ด, 2556) หรือในสังคมเขมรเชื่อว่าบรรพบุรุษของชนชาติของตน สืบเชื้อสายมาจากสัตว์สายพันธุ์นี้เป็นต้น

ความเชื่อเหล่านี้ล้วนมีบทบาทสำคัญที่ส่งผลต่อทัศนคติของผู้คนให้มีความคิด ความเชื่อ จนนำไปสู่การปฏิบัติต่อกันในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง ดังนั้นหากจะเข้าใจความสัมพันธ์ของ “เหี้ยกับคน” ให้ได้แล้ว จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเข้าใจว่า สังคมมีความรู้ และความเชื่อเกี่ยวกับตัวเหี้ยอย่างไรบ้าง นอกจากนั้นในสังคมไทยปัจจุบัน โดยเฉพาะคนรุ่นใหม่หรือในกลุ่มนักศึกษา แม้จะใช้คำสบถหรือคำคำกันอย่างสามัญว่า “ไอเหี้ย” หรือ “เป็นเหี้ยอะไร” กลับไม่สามารถแยกแยะความแตกต่างของสัตว์ในกลุ่มดังกล่าวได้อย่างชัดเจน

“รังสิต” ก็ถือเป็นพื้นที่ที่พบเห็นตัวเหี้ยได้ง่าย และมีการกระจายตัวอยู่อย่างกว้างขวาง สอดคล้องกับคำกล่าวของ นายสัตวแพทย์ อลงกรณ์ มหรรณพ สัตวแพทย์ประจำสำนักพระราชวัง กล่าวไว้ว่า “ตัวเหี้ยจำนวนมากได้อพยพจากพื้นที่กรุงเทพฯ บริเวณคลองผดุงกรุงเกษม คลองเปรมประชากร ทำเนียบ รัฐสภา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต และสวนสุนันทา ที่ถือว่ามีความมากที่สุดในพื้นที่อื่นที่ไม่มีมลพิษ เช่นจังหวัดใกล้เคียง อย่างปทุมธานี”

จากข้อมูลข้างต้นนี้ ทำให้ผู้ศึกษาเลือกพื้นที่วิจัยในเขตมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ด้วยเหตุที่ว่า มหาวิทยาลัยมีขอบเขตของพื้นที่ที่ชัดเจน เป็นพื้นที่ทำนกออาศัยดั้งเดิมของเหี้ยและมีนักศึกษาจำนวนมากที่ใช้ชีวิตอยู่ในพื้นที่ดังกล่าวร่วมกัน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต จึงเป็นพื้นที่ของการปะทะสังสรรค์(Contact Zone) ระหว่างมนุษย์กับสัตว์ในวิถีชีวิตประจำวัน

ทั้งนี้ พื้นที่วิจัยข้างต้น ผู้ศึกษามุ่งศึกษาเกี่ยวกับ การรับรู้ ความเชื่อและปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน โดยสนใจกลุ่มนักศึกษาซึ่งเป็นคนรุ่นใหม่ ที่อาจมีความรับรู้ ความเชื่อแตกต่างไปจากคนรุ่นก่อน โดยคาดหวังว่าในการศึกษาดังกล่าวนี้จะช่วยบุกเบิกและขยายความรู้เกี่ยวกับการศึกษา “ปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน” ของคนกับสัตว์ว่าต่างมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างไรในพื้นที่ชีวิตประจำวันซึ่งการศึกษาในมิติของการรับรู้ ความเชื่อ และปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันของตัวเหี้ยกับนักศึกษา จะช่วยขยายพรมแดนความรู้เกี่ยวกับวิถีการคิดของมนุษย์ที่มีต่อสัตว์ รวมถึงทำความเข้าใจ “ปฏิสัมพันธ์” ที่มีระหว่างกันในชีวิตประจำวัน ของความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ และสิ่งมีชีวิตอื่นที่มีไม่มนุษย์ (Human-non human relations)

แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้ศึกษาได้ศึกษาความหมายของ “ตัวเหี้ย” พบว่าจากพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ให้ความหมายว่า “ตัวเหี้ย เป็นสัตว์ชนิดหนึ่งคล้ายตะกวด แต่ใหญ่กว่า หางแบนอย่างหางจระเข้ ถือกันว่าขึ้นเรือนใครแล้วทำให้ไม่เป็นมงคล (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2493) อย่างไรก็ตาม ผู้เสนอไว้ได้นำสนใจในมติชนออนไลน์ (3 กรกฎาคม 2552) ว่า “ในสมัยอดีต ชาวบ้านมักจะเลี้ยงไก่ไว้ในบริเวณบ้าน แต่ตัวเหี้ยกลับชอบมาขโมยไก่เหล่านั้นแล้วลากไปกินในน้ำ ทำให้ตัวเหี้ยกลายเป็นสัตว์ที่ผู้คนเกลียดชังเป็นอย่างมาก กระทั่งชื่อของมันถูกนำมาใช้เรียกคนที่มีพฤติกรรมไม่ดีว่า “เหี้ย” และกลายเป็นคำคำทอมาจนปัจจุบัน”

ในขณะที่สมัยอยุธยา มีความรู้เกี่ยวกับสัตว์ชนิดนี้ และสามารถแยกแยะความแตกต่างได้

ตะกวดเหี้ยเมียเข้าไข่	ตีนตรัง
โพรงไม้อยู่เป็นรัง	ควานคั้น
ตัวน้อยกระจอยหวัง	ดูรูป
อย่างจระเข้เหล่านั้น	หอนเพี้ยนเหมือนกัน

(ภาพย์หอโคลงประพาสธารทองแดง : เจ้าฟ้าธรรมธิเบศ)

ภาพย์หอโคลงประพาสธารทองแดงข้างต้นนี้ ได้ประพันธ์ขึ้นเพื่อเป็นบทชมธรรมชาติ โดยพรรณนาถึงทัศนียภาพระหว่างเสด็จทางชลมารคจากท่าเจ้าสนุกถึงธารทองแดง ซึ่งภาพย์ที่ยกมานี้สามารถถอดความได้ว่า ตะกวดและตัวเหี้ยที่เป็นตัวเมีย ต่างก็เป็นสัตว์ที่จะออกลูกเป็นไข่เหมือนกัน โดยอาศัยทำรังตามโพรงไม้ รูปลักษณะและลักษณะของตะกวดและตัวเหี้ยในขณะที่ยังเล็กอยู่นั้นมีลักษณะคล้ายคลึงกับจระเข้ซึ่งมีความร้ายกาจเหมือนกัน

ตัวเหี้ยนั้นมีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่า "Varanus salvator" (วัชรพงษ์ ชื่อกำเนิด, อ้างถึง Laurenti, 1788) มีชื่อสากลเรียกว่า Water Monitor ด้วยรูปร่างที่แปลกประหลาด ทำให้คำว่าเหี้ย เป็นภาษาที่ไม่สุภาพในที่สุด โดยคำว่าเหี้ยนั้นเป็นภาษาท้องถิ่นที่ใช้เรียกสัตว์จำพวกนี้ เนื่องจากใน สมัยก่อนคนไทยนั้นมักจะสร้างที่อยู่อาศัยริมน้ำ เพื่อความสะดวกในการคมนาคม การประกอบอาชีพ เช่น การประมง การเกษตรกรรม และส่วนใหญ่หรือแทบจะเรียกได้ว่าทุกหลังคาเรือนจะเลี้ยงเป็ด เลี้ยงไก่กันอยู่ในบริเวณบ้าน แต่เนื่องจากตัวเหี้ย ซึ่งด้วยที่อยู่อาศัยและพฤติกรรมของมันนั้น แทบจะ ช้อนทับกับผู้ที่อาศัยอยู่ริมน้ำ นั่นคือ ตัวเหี้ยชอบอาศัยอยู่ตามแหล่งน้ำหรือบริเวณใกล้เคียง กิน สัตว์และซากสัตว์ ซึ่งในธรรมชาติ คือ หนู นก รวมถึงสัตว์เลื้อยคลานขนาดเล็กเป็นอาหารโดย ธรรมชาติอยู่แล้ว พอคนเข้ามาตั้งพื้นที่อยู่อาศัยทับพื้นที่อาศัยดั้งเดิมของตัวเหี้ย ด้วยความมีสัญชาติ ญาณตามธรรมชาติของสัตว์พวกนี้ มันจึงกินสัตว์ที่เลี้ยงไว้เป็นอาหาร ผู้คนจึงพากันเกลียดสัตว์ชนิดนี้ ที่มาขโมยกินสัตว์เลี้ยงเป็นอาหาร และถือว่าเป็นตัวน่าโคธร้ายเข้ามาสู่บ้าน

นอกจากนั้นนริศ ภูมิภาคพันธ์ ภาควิชาชีววิทยาป่าไม้ คณะวนศาสตร์ ม.ก. (2552) กล่าวว่า ตัวเหี้ย เป็นสัตว์ที่มีบทบาทเป็นผู้ทำความสะอาด (cleaner) ในระบบนิเวศ และสิ่งแฉดล้อม ซึ่งช่วย กินกำจัดซากสัตว์ที่ตายและเน่าเหม็น สะทอนให้เห็นว่าตัวเหี้ย ถือเป็นสัตว์ที่มีความสำคัญและมี คุณประโยชน์อย่างมากต่อระบบนิเวศ แต่กลับมีภาพลักษณ์ต่อการรับรู้และความเชื่อบางส่วนในสังคม ที่เป็นไปในทางลบ

วิธีการศึกษา

การศึกษารั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตในเชิงพื้นที่ไว้ที่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ซึ่งมีขอบเขตของประชากรเป้าหมาย คือ นักศึกษาที่ใช้ชีวิตอยู่ใน บริเวณมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิตจากข้อมูลพื้นฐานสำคัญของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีการศึกษาล่าสุด ปี พ.ศ. 2556 ปรากฏข้อมูลประชากรนักศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 25,033 คน

จากการกำหนดขนาดตัวอย่างได้อาศัยสูตรในการกำหนดขนาดตัวอย่างตามแนวคิดของ Taro Yamane ที่สัดส่วนตามประเด็นที่สนใจศึกษาจากตัวอย่าง 0.5 และยอมให้เกิดความคลาด เคลื่อนที่จะเบี่ยงเบนออกจากค่าสัดส่วนนั้น ๆ 0.05 ด้วยความเชื่อมั่นในการสุ่มตัวอย่างที่จะได้ขนาด ตัวอย่างที่มีความเป็นตัวแทนร้อยละ 95 ทำให้ได้ขนาดตัวอย่างที่มีความเป็นตัวแทน คือ 394 ราย ใน ที่นี้ผู้ศึกษาได้กำหนดความความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ ที่ร้อยละ 30 เนื่องจากโอกาสที่จะได้รับ ข้อมูลที่มีคุณภาพไม่ี้อาจเกิดขึ้นได้ และทำให้มีความเสี่ยงต่อการนำไปใช้ เพราะขาดความเชื่อถือ ดังนั้นขนาดตัวอย่างจะมีค่า 513 ราย

นอกจากนั้นการศึกษาค้างนี้ ผู้ศึกษาได้เลือกใช้การสุ่มตัวอย่างตามพื้นที่ (Area Sampling) เป็นการสุ่มเพื่อศึกษาสัตว์สิ่งมีชีวิตทั่วไปตามถิ่นที่อยู่อาศัย และพยายามกระจายการศึกษาในคนที่มีความสัมพันธ์ต่อตัวเหี้ยในบริเวณต่าง ๆ ซึ่งจากการสอบถามนักศึกษาจำนวน 520 ราย กระจายในพื้นที่ต่าง ๆ ที่มีกพบตัวเหี้ย 7 แห่ง ดังนี้

1. บริเวณคณะวิศวกรรมศาสตร์
2. บริเวณหอไอโซน B
3. บริเวณถนนป่วย อิงภากรณ์ (ฝั่งอาคารเรียนรวมกลุ่มสังคมศาสตร์ และหอสมุดป่วย อิงภากรณ์)
4. บริเวณท่ารถตู้ และอาคารโดมบริหาร
5. บริเวณหอไอโซน C
6. บริเวณถนนปรีดี พนมยงค์
7. บริเวณอาคารสุขศาสตร์และโรงพยาบาล

โดยวิธีการเก็บข้อมูลผู้ศึกษามีทีมในการเก็บข้อมูลภาคสนามรวม 2 ทีม โดยเป็นนักศึกษาที่เรียนในหลักสูตรสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาทางสังคม ชั้นปีที่ 3 จำนวน 13 คน ซึ่งมีความเข้าใจและมีทักษะในการจัดเก็บข้อมูล ตรวจสอบและบันทึกข้อมูลเป็นอย่างดี เนื่องจากเป็นหลักสูตรที่ผลิตบัณฑิตที่สามารถทำวิจัยได้และได้กำหนดช่วงเวลาในการจัดเก็บข้อมูลให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา 2 เดือน ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้อาศัยแบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการสำรวจ ซึ่งประกอบไปด้วย 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล 6 ข้อ(เพศ ชั้นปี คณะ ระดับการศึกษา ศาสนา ภูมิลำเนา และสถานการณพักอาศัยระหว่างเรียน เช่น อยู่หอพัก เดินทางไปกลับ)

ส่วนที่ 2 การรับรู้ของนักศึกษาที่มีต่อตัวเหี้ย 3 ข้อ(คำนิยาม “ตัวเหี้ย” ความถี่ในการพบเห็นตัวเหี้ย และการรับรู้เกี่ยวกับตัวเหี้ย) เช่น หากท่านนึกถึง “ตัวเหี้ย” ท่านจะให้นิยามเป็นคำใดได้บ้างท่านเคยพบเห็นตัวเหี้ยในบริเวณมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ศูนย์รังสิต) หรือไม่และท่านรับรู้เกี่ยวกับ “ตัวเหี้ย” ในเรื่องใดต่อไปนี้

ส่วนที่ 3 การปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันของตัวเหี้ยกับนักศึกษา 7 ข้อ (การแสดงออกเมื่อพบเห็นตัวเหี้ย เช่น เรียกเพื่อนดู/ถ่ายรูป/ส่งยิ้มให้หลังกลับ/วิ่งหนี/ถอยหลบและยืนเฉย/หยุดนิ่ง/ไม่กล้าขยับ เป็นต้น)

ส่วนที่ 4 ความเชื่อที่นักศึกษามีต่อตัวเหี้ย 10 ข้อ (เช่น หากพบเห็นตัวเหี้ยขึ้นจากน้ำจะได้ A ลงไปในน้ำจะได้ F และการเปลี่ยนชื่อตัวเหี้ยเป็น “วรนุช” ทำให้มีภาพลักษณ์ดีขึ้น เป็นต้น)

การวิเคราะห์ข้อมูลอาศัยการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) เพื่อวิเคราะห์หาเหตุปัจจัยที่สะท้อนถึงการรับรู้ ความเชื่อ และปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนกับสัตว์ รวมถึงการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทั่วไปของนักศึกษากับการรับรู้ ความเชื่อ และปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนกับสัตว์

ผลการศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงพรรณนาแบ่งออกเป็น 5 ส่วน ได้แก่ข้อมูลพื้นฐานข้อมูลทั่วไป การรับรู้ของนักศึกษาที่มีต่อตัวเหี้ยความเชื่อที่นักศึกษามีต่อตัวเหี้ยและปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันของตัวเหี้ยกับนักศึกษาดังนี้

ข้อมูลพื้นฐาน

ภาพประกอบ 1 บริเวณถนนป่วย อังภากรณ์ (ฝั่งอาคารเรียนรวมสังคมาศและหอสมุดป่วย) และบริเวณท่ารถตู้และอาคารโดมบริหาร

ภาพประกอบ 2 บริเวณหอไนโซน C และบริเวณถนนปรีดี พนมยงค์

ภาพประกอบ 3 บริเวณอาคารสุขศาสตร์และโรงพยาบาล

จากภาพประกอบข้างต้น คือบริเวณที่พบตัวเหี้ยในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ซึ่งจากการสอบถามนักศึกษาจำนวน 520 ราย กระจายในพื้นที่ต่าง ๆ ที่มีกบพบตัวเหี้ย 7 แห่ง ประกอบไปด้วย บริเวณคณะวิศวกรรมศาสตร์ บริเวณหอโนโซน B บริเวณถนนป่วย อึ้งภากรณ์ (ฝั่งอาคารเรียนรวมสังคมศาสตร์และหอสมุดป่วย) บริเวณท่ารถตู้และอาคารโดมบริหาร บริเวณหอโนโซน C บริเวณถนนปรีดี พนมยงค์ และบริเวณอาคารสุขศาสตร์และโรงพยาบาล ด้วยจำนวนเท่า ๆ กัน บริเวณละ 80 ราย ยกเว้นที่บริเวณหอโนโซน B ที่เก็บข้อมูลมา 40 ราย เกือบจะทั้งหมดเป็นการสัมภาษณ์ด้วยพนักงานสัมภาษณ์ มีเพียง 47 รายเท่านั้นที่ประสงค์จะขอตอบในแบบสอบถามเอง ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้ร้อยละ 90 มีคุณภาพอยู่ในระดับดีและดีมาก

จากข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ ผู้ศึกษาจึงพิจารณาเลือกใช้ข้อมูลเฉพาะที่พนักงานสัมภาษณ์ได้สอบถามด้วยตัวเองและคัดเลือกเฉพาะข้อมูลที่มีคุณภาพอยู่ในระดับดีและดีมากมาใช้ในการศึกษา ซึ่งคุณภาพข้อมูลนี้มาจากการประเมินของพนักงานสัมภาษณ์เองถึงความคิด อารมณ์ ความรู้สึกและลักษณะการตอบของผู้ตอบแบบสอบถาม หากผู้ตอบเต็มใจที่จะตอบคำถามและให้ข้อมูลที่ตีข้อมูลจึงจัดอยู่ในระดับดีได้ และหากผู้ตอบเต็มใจอย่างมากในการตอบ มีความคิดและการตอบคำถามที่ดีมาก รวมถึงสามารถมีการขยายความคำตอบเพิ่มเติมได้อย่างเป็นประโยชน์นอกเหนือจากคำถามในการสัมภาษณ์ ข้อมูลที่ได้มาจะจัดอยู่ในข้อมูลที่ดีมาก ซึ่งมีจำนวนนักศึกษาที่ตอบแบบสัมภาษณ์ 433 ราย คิดเป็นร้อยละ 83.27 ของจำนวนนักศึกษาทั้งหมดที่เก็บมาได้ข้อมูลส่วนใหญ่ที่เก็บรวบรวมมาได้แล้ว มีคุณภาพในระดับปานกลางและไม่ดีมากจะได้มาจากบริเวณหอโนโซน C และบริเวณอาคารสุขศาสตร์และโรงพยาบาล อย่างไรก็ตาม ข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการศึกษายังคงมีความเป็นตัวแทนสามารถที่จะใช้อ้างอิงถึงนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ศูนย์รังสิต) ที่ใช้ชีวิตร่วมกับตัวเหี้ยเพื่อศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่ผู้ศึกษากำหนดไว้ต่อไปได้ เนื่องจากมีจำนวนตัวอย่างที่มากพอและมีความเป็นตัวแทนในช่วงระยะเวลาที่ทำการศึกษา

ข้อมูลทั่วไป

จากข้อมูลที่เกิดขึ้นรวบรวมมาได้จากนักศึกษา ส่วนใหญ่พบว่า เป็นนักศึกษาหญิง กระจายในแต่ละชั้นปี ใกล้เคียงกัน เรียนอยู่ในคณะสายสังคมศาสตร์มนุษยศาสตร์และสายวิทยาศาสตร์ใกล้เคียงกัน เกือบจะทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธ และมีภูมิลำเนาอยู่ในต่างจังหวัดมากกว่ากรุงเทพมหานคร จึงทำให้โดยมากจะพักอาศัยอยู่ไม่หอพักในกัหอพักนอก มีเพียงร้อยละ 15.2 ที่เดินทางไปกลับ

การรับรู้ของนักศึกษาที่มีต่อตัวเหี้ย

หากนึกถึงตัวเหี้ย นักศึกษาส่วนใหญ่จะนึกถึง ความรู้สึกที่มีต่อมัน (น่ากลัว/สกปรก/น่ารังเกียจ ร้อยละ 30.72) เป็นลำดับแรก รองลงมา คือ ความเป็นสิ่งมีชีวิต (สัตว์/สัตว์เลื้อยคลาน/จระเข้ ร้อยละ 28.41) การนึกถึงค่าตัว (ค่าตัว/ตัวเงินตัวทอง/ค่าหายาบ ร้อยละ 12.47) คิดถึงตัวบุคคล (เพื่อน/คนเลวคนไม่ดี/วานรุษ ร้อยละ 9.93) และอื่น ๆ (ร้อยละ 18.48) เช่น เกรด ความเชื่อ เป็นต้น

การพบเห็นตัวเหี้ยของนักศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่พบเห็นได้เป็นประจำ คิดเป็นร้อยละ 54 ซึ่งมักพบตามหอพัก (ร้อยละ 30.48) รองลงมาคือ อาคารบรรยายรวม (ร้อยละ 24.71) อาคารบรรยายรวมทางสังคมศาสตร์ (ร้อยละ 24.94) และอื่น ๆ (ร้อยละ 19.86) เช่น ทางเดิน บ่อน้ำ สระน้ำ เป็นต้น ตามลำดับ

การรับรู้ของนักศึกษาที่มีต่อตัวเหี้ยมากกว่า 3 ใน 4 รับรู้ว่าเป็นสัตว์สกปรก (ร้อยละ 77.4) ส่วนใหญ่รับทราบว่าเป็นสัตว์ที่ไม่มีนิสัยดุร้าย (ร้อยละ 52.2) แต่สามารถทำร้ายคนได้ (ร้อยละ 61) หากถูกกัดจะเป็นแผลอักเสบรุนแรง (ร้อยละ 51.3) ในทางกลับกัน นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้รับรู้ว่าเป็นตัวเหี้ยเป็นสัตว์เศรษฐกิจ (ร้อยละ 48.0) เป็นผู้ทำความสะอาดให้กับระบบนิเวศ (ร้อยละ 33.5) และมักออกหากินในเวลากลางวันพักผ่อนในเวลากลางคืน (ร้อยละ 35.1) รวมถึงไม่ทราบว่าเป็นค่าตัว “ดอกทอง” ที่เป็นค่าตัวผู้หญิงนิสัยไม่ดีมาจากลายดอกสีทองบนตัวของตัวเหี้ย (ร้อยละ 21.7) กล่าวโดยสรุป นักศึกษามีทัศนคติต่อตัวเหี้ยในเชิงลบมากกว่าเชิงบวก ส่วนใหญ่จะรับรู้ทั้งในเชิงบวกและลบ มีน้อยรายที่จะไม่รับรู้หรือรับทราบเกี่ยวกับตัวเหี้ยเลยในการเรียนที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้

ความเชื่อที่นักศึกษามีต่อตัวเหี้ย

นักศึกษารับรู้ความเชื่อที่มีต่อตัวเหี้ยในขณะที่เรียนอยู่ที่มหาวิทยาลัยในเรื่อง “การเปลี่ยนชื่อตัวเหี้ยเป็นวานรุษ ทำให้ภาพลักษณ์ดีขึ้น” และความเชื่อที่ว่า “หากพบเห็นตัวเหี้ยขึ้นจากน้ำจะได้ A ลงไปในน้ำจะได้ F” ซึ่งมีจำนวนมากถึงร้อยละ 85 ของนักศึกษาทั้งหมด แสดงให้เห็นว่าความเชื่อทั้งสองดังกล่าวเป็นที่แพร่หลายในกลุ่มนักศึกษาที่ใช้ชีวิตขณะเรียนในมหาวิทยาลัยแห่งนี้ ในขณะที่ความเชื่ออื่น ๆ ส่วนใหญ่ไม่ค่อยรับรู้ โดยเฉพาะความเชื่อที่ว่า “พงศาวดารกัมพูชาเชื่อว่า มีตัวเหี้ยเป็นต้นตระกูลของกษัตริย์” และ “หากฝันเห็นตัวเหี้ยแปลว่าคนโสดจะมีคู่ คนมีคู่แล้วจะมีบุตร” มีนักศึกษารับรู้ไม่ถึงร้อยละ 10 (ตาราง 1)

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของความเชื่อที่นักศึกษามีต่อตัวเหยี่ยว จำแนกตามแหล่งที่มาและการเกิดขึ้นของความเชื่อ

	น	ย
แหล่งที่มาของความเชื่อ		
เหล่านี้		
เพื่อน	07	4.7
รุ่นพี่	8	5.7
อื่น ๆ เช่น ชาว ผู้ใหญ่ หนังสือ เป็นต้น	58	9.6
การเกิดขึ้นของความเชื่อที่ยึดถือ		
ไม่เคยเกิดขึ้นเลย	57	3.2
เกิดขึ้นบางครั้ง	9	6.1
เกิดขึ้นจริงเสมอ		.7

เป็นที่น่าสังเกตและสนใจเกี่ยวกับความเชื่อที่ว่า “หากพบเห็นตัวเหยี่ยวขึ้นจากน้ำจะได้ A ลงไปในน้ำจะได้ F” เป็นความเชื่อที่นักศึกษามากกว่าครึ่งเชื่อว่าเป็นจริง ในขณะที่ความเชื่ออื่น ๆ แม้ว่านักศึกษารู้แล้วแต่ส่วนใหญ่จะไม่เชื่อว่ามันจะเป็นความจริง ยกเว้นความเชื่อเรื่องดังกล่าวเพียงเรื่องเดียวที่ส่วนใหญ่มีความเชื่อว่าเป็นจริง แหล่งที่มาของความเชื่อเหล่านี้มักจะมีมาจากเพื่อน รุ่นพี่ และอื่น ๆ เช่น ชาว ผู้ใหญ่ หนังสือ เป็นต้น ซึ่งมักจะเป็นการบอกต่อ ๆ กันมา มีเพียงร้อยละ 16 ที่ความเชื่อเหล่านี้จะเกิดขึ้นจริงบางครั้ง (ตาราง 2)

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของความเชื่อที่นักศึกษาที่มีต่อตัวเหยี้ยจำแนกตามการรับรู้ความเชื่อที่มีต่อตัวเหยี้ยในเรื่องต่าง ๆ

ความเชื่อของนักศึกษาที่มีต่อตัวเหยี้ย	รับรู้		ไม่เชื่อ		ไม่อยากจะเชื่อ		ไม่แน่ใจ		เชื่อบ้าง ไม่เชื่อบ้าง		เชื่อ		เชื่ออย่างที่สุด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
นักศึกษาที่รับรู้ความเชื่อที่มีต่อตัวเหยี้ยในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ (ค่าเฉลี่ย 2.69 คะแนน, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.10 คะแนน)	เมื่อนักศึกษารับรู้ความเชื่อที่มีต่อตัวเหยี้ยในเรื่องต่าง ๆ แล้ว เขาเหล่านั้นเชื่อมากน้อยเพียงใด? (ค่าเฉลี่ย 6.77 คะแนน, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.49 คะแนน)													
"ตัวเหยี้ยเป็นสัตว์วิปริตแปลก หากขึ้นบ้านใด จะเกิดเคราะห์ภัย"	182	42.0	251	58.0	46	10.6	68	15.7	55	12.7	10	2.3	3	0.7
"หากฝันถึงตัวเหยี้ย จะมีคนนำโชคมาให้หรือสิ่งรบกวนใจ"	98	22.6	255	58.9	49	11.3	57	13.2	47	10.9	18	4.2	7	1.6
"หากพบตัวเหยี้ยขึ้นจากน้ำจะดี A. ลงไปในน้ำจะดี B."	369	85.2	208	48.0	29	6.7	71	16.4	81	18.7	25	5.8	19	4.4
"หากฝันเห็นตัวเหยี้ย แปลว่าคนใดจะมีคู่ คนมีคู่แล้วจะมีบุตร"	22	5.1	339	78.3	44	10.2	27	6.2	18	4.2	3	0.7	2	0.5
"หากฝันว่าตัวเหยี้ยกัด จะมีทรัพย์สินมารวยร่ำ"	46	10.6	296	68.4	52	12.0	43	9.9	24	5.5	10	2.3	8	1.8
"การพบตัวเหยี้ยตัวขึ้นบนรวง ทำให้มีภาพลักษณ์ดีขึ้น"	372	85.9	266	61.4	33	7.6	44	10.2	52	12.0	22	5.1	15	3.5
"ระสรวลระคึกคึกของตัวเหยี้ย มีดีถึงขั้นมีคนกระตือรือร้นอยากจับใช้"	15	3.5	314	72.5	38	8.8	39	9.0	30	6.9	8	1.8	4	0.9
"ชาวอีสานเชื่อว่ามีการบริโภคไข่ของตัวเหยี้ยจะช่วยปราบเสียดา"	63	14.5	267	61.7	59	13.6	52	12.0	36	8.3	15	3.5	4	0.9

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันของตัวเหยี้ยกับนักศึกษา

นักศึกษาที่ใช้ชีวิตในระหว่างที่เรียนในมหาวิทยาลัยและมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งมีชีวิตที่เรียกว่าตัวเหยี้ย ซึ่งมีจำนวนมากและพบเห็นได้ไม่ยากในชีวิตประจำวันของการเรียน โดยส่วนใหญ่แล้วมักจะมีพฤติกรรมที่เป็นมิตรกับตัวเหยี้ย รองลงมา ก็จะมีพฤติกรรมที่ยอมแพ้ ดูท่าที กลัว ขับไล่ และทำร้าย ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาเราส่วนใหญ่จะมีปฏิสัมพันธ์กับตัวเหยี้ยในลักษณะของการเป็นมิตรมากกว่าจะมีพฤติกรรมก้าวร้าวต่อมัน การชี้ให้เพื่อนดูเพื่อวัตถุประสงค์ในการแกล้งเพื่อนให้ตกใจด้วย รวมไปถึงการวิ่งหนีให้ไกลจากมันเพราะความตกใจกลัว เป็นสิ่งที่นักศึกษาทำบ่อย ๆ และทำเป็นประจำ ในขณะที่มีนักศึกษาจำนวนหนึ่งประมาณ 10 คน จากนักศึกษาทั้งหมด 433 คน คิดเป็นร้อยละ 2.31 ที่มักจะไม่ได้ทำร้ายมันบ่อย ๆ และทำเป็นประจำ (ตาราง 3)

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละการปฏิสัมพันธ์ของนักศึกษาเมื่อเจอตัวเหยี้ย

การปฏิสัมพันธ์ของนักศึกษาเมื่อเจอตัวเหยี้ย	ไม่เคยทำเลย		นาน ๆ ครั้ง		ทำบ่อย ๆ		ทำเป็นประจำ		เหตุผลที่ทำบ่อย ๆ และทำเป็นประจำ
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
เป็นมิตร (เรียกเพื่อนดู/ถ่ายรูป/ส่งยิ้มให้)	165	38.1	152	35.1	56	12.9	60	13.9	แกล้งเพื่อน, ตื่นเต้น, แปลกดี
ยอมแพ้ (หันหลังกลับ/วิ่งหนี/ถอยหลบ)	243	56.1	89	20.6	47	10.9	54	12.5	กลัว, ตกใจ, ไม่ชอบ
ดูท่าที (ยืนเฉย/หยุดนิ่ง/ไม่กล้าขยับ)	275	63.5	98	22.6	31	7.2	28	6.5	
กลัว (ส่งเสียงร้อง/หาค้นกอดของหาที่พึ่ง)	368	85.0	39	9.0	14	3.2	11	2.5	
ขับไล่ (ทำท่าอยู่/ส่งเสียงไล่/กระแทกเท้า)	383	88.5	40	9.2	8	1.8	2	0.5	
ทำร้าย (หาของขว้างใส่/หาอะไรใส่ติดตัวทำร้ายมัน)	414	95.6	17	3.9	2	0.5	0	0.0	
อื่น ๆ (เช่น ตื่นเต้น ตกใจ แกล้งเพื่อน)	198	45.5	7	1.6	2	0.5	26	6.0	

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงพฤติกรรม

นอกจากนั้นผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ผลการศึกษาในเชิงสถิติ พบว่า นักศึกษาที่มักจะแสดงพฤติกรรมเป็นมิตรกับตัวเหี้ยเวลาพบเห็น มักจะเป็นนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่บริเวณปริมณฑลเมื่อเปรียบเทียบกับนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และการที่นักศึกษาคณะหนึ่งคนใดมีความเชื่อต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวเหี้ยทั้งที่พบเจอ รู้มาก่อน และการฝัน มักจะมีพฤติกรรมเป็นมิตรกับมัน

นักศึกษาหญิง ยิ่งเรียนในชั้นปีสูง อยู่หอพักใน ไม่ค่อยรับรู้เกี่ยวกับตัวเหี้ยในเชิงบวก แต่รับรู้ในเชิงลบเกี่ยวกับตัวเหี้ย รวมถึงมีความเชื่อต่อตัวเหี้ยมาก มักจะแสดงพฤติกรรมยอมแพ้ต่อมัน ไม่ว่าจะเป็นการวิ่งหนี ถอยหลบ หรือหันหลังกลับ

การสำรวจในบริเวณที่นักศึกษาใช้ในการเดินทางสัญจรแคว้นคณะวิศวกรรมศาสตร์ จะเป็นบริเวณที่นักศึกษามักจะไม่แสดงพฤติกรรมต่อตัวเหี้ยในแบบดูท่าที่ต่อกัน แต่จะแสดงออกซึ่งพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งไม่เป็นมิตรต่อมันก็จะก้าวร้าวต่อมัน การแสดงพฤติกรรมดูท่าที่เมื่อเจอตัวเหี้ย ส่วนมากจะเป็นนักศึกษาหญิงและอยู่หอพักในมากกว่าจะเดินทางไปกลับ

นักศึกษาที่อาศัยเส้นทางบริเวณหอโนโซน B กับบริเวณถนนปรีดี พนมยงค์ เมื่อพบเจอตัวเหี้ย ส่วนใหญ่จะแสดงอาการกลัวต่อมัน ไม่ว่าจะเป็นการส่งเสียงร้อง มองหาที่พึ่ง หาที่กำบัง เพราะความตื่นตกใจกลัว ซึ่งมักจะเป็นผู้หญิงที่มีการรับรู้ในเชิงลบต่อตัวเหี้ยมากกว่า ในขณะที่อยู่กับบริเวณหอโนโซน B กับบริเวณถนนปรีดี พนมยงค์ นักศึกษาชายที่นับถือศาสนาอิสลามเมื่อเปรียบเทียบกับนักศึกษาที่นับถือศาสนาพุทธ และมีการรับรู้เกี่ยวกับตัวเหี้ยในเชิงลบ รวมถึงเคยมีเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับความเชื่อที่มีต่อตัวเหี้ยในบางครั้ง มักจะแสดงพฤติกรรมขับไล่ตัวเหี้ย ไม่ว่าจะเป็นการส่งเสียงไล่ การกระเท็บเท้า หรือทำท่าๆ เพื่อให้มันถอยไปให้พ้นทาง

นักศึกษาที่มักจะมีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงต่อตัวเหี้ยเวลาพบเจอ จากการวิเคราะห์ในทางสถิติพบว่า มักจะเป็นนักศึกษาชายที่เรียนในชั้นปีสูง ๆ มีภูมิลำเนาอยู่กรุงเทพมหานครเมื่อเปรียบเทียบกับคนภาคกลาง และมีทัศนคติในเชิงลบต่อตัวเหี้ย โดยพฤติกรรมที่นักศึกษาเหล่านี้มักแสดงออกคือ หาของขว้างใส่มัน ไล่ตีเพื่อทำร้ายมัน (ตาราง 4)

ตาราง 4 ค่าการวิเคราะห์จากถดถอยแบบโลจิสติกของปัจจัยอธิบายพฤติกรรม

ปัจจัยอธิบายพฤติกรรม	เป็นมิตร		ขอมแท้		ดูท่าที		กลัว		ขับไล่		ทำร้าย	
	Sig.	Exp(B)	Sig.	Exp(B)	Sig.	Exp(B)	Sig.	Exp(B)	Sig.	Exp(B)	Sig.	Exp(B)
บริเวณที่สำรวจ (Ref: โรงเรียนบาล)												
พบบริเวณคณะวิชา	0.647	1.209	0.951	0.974	0.001	0.218	0.374	1.857	0.407	2.097	0.997	>>>
พบบริเวณหอโนโซน B	0.619	0.769	0.740	0.838	0.585	1.333	0.083	3.688	0.012	10.410	0.996	>>>
พบบริเวณถนนวิทยา	0.161	1.819	0.463	0.727	0.276	0.628	0.803	0.829	0.909	1.122	0.997	>>>
พบบริเวณท่ารถตู้และอาคารโถม	0.855	1.080	0.723	0.859	0.415	0.709	0.422	1.723	0.136	3.805	1.000	2.116
พบบริเวณหอโนโซน C	0.144	2.161	0.182	0.506	0.325	0.610	0.452	1.753	0.700	1.531	1.000	0.538
พบบริเวณถนนปริทัศน์	0.191	1.745	0.707	1.175	0.310	0.653	0.017	4.722	0.014	8.141	0.997	>>>
เพศ (Ref: ชาย)												
ชาย	0.326	1.267	0.004	2.077	0.020	1.835	0.004	3.368	0.008	0.375	0.024	0.102
หญิง	0.843	0.981	0.079	0.841	0.643	0.954	0.165	0.820	0.623	0.923	0.073	2.495
ศาสตร์ (Ref: วิทยาศาสตร์)												
วิทยาศาสตร์	0.897	1.034	0.624	1.137	0.254	0.739	0.740	1.132	0.639	0.821	0.105	0.193
นับถือศาสนา (Ref: พุทธ)												
คริสต์	0.945	1.068	0.862	1.170	0.937	0.929	0.628	0.565	0.999	0.000	0.999	0.000
อิสลาม	0.798	0.763	0.429	0.369	0.581	1.810	0.999	0.000	0.099	8.332	0.999	0.000
ไม่มีศาสนา	0.538	0.544	0.624	0.566	0.278	2.931	0.999	0.000	0.252	3.244	0.999	0.000
ภูมิภาค (Ref: กรุงเทพฯ)												
บริเวณกลาง	0.020	2.597	0.870	1.062	0.585	1.221	0.695	1.201	0.836	0.889	0.109	0.080
ภาคกลาง	0.911	1.034	0.300	0.729	0.899	1.040	0.654	0.822	0.979	1.013	0.070	0.119
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.162	0.586	0.535	0.785	0.958	0.979	0.652	1.267	0.862	0.885	0.520	2.190
ภาคตะวันออก	0.923	0.956	0.826	0.901	0.822	1.117	0.458	0.546	0.820	1.191	0.405	0.296
ภาคเหนือ	0.977	1.015	0.403	1.538	0.991	1.005	0.362	1.737	0.287	2.086	0.518	0.366
ภาคใต้	0.701	1.179	0.283	1.575	0.647	0.814	0.683	0.755	0.906	0.919	0.997	0.000
สถานการพักอาศัยระหว่างเรียน (Ref: หอพักใน)												
หอพักนอก	0.444	1.232	0.059	0.600	0.240	0.725	0.569	0.801	0.799	0.890	0.644	1.699
เดินทางไปกลับ	0.601	0.825	0.034	0.452	0.078	0.504	0.733	0.837	0.688	0.764	0.996	0.000
การรับรู้เกี่ยวกับตัวเหยื่อในเชิง "บวก"	0.232	0.880	0.001	0.697	0.103	0.833	0.650	0.932	0.159	1.269	0.048	2.284
การรับรู้เกี่ยวกับตัวเหยื่อในเชิง "ลบ"	0.114	1.194	0.045	1.252	0.461	1.088	0.022	1.459	0.081	1.361	0.948	0.977
ความเชื่อที่มีต่อตัวเหยื่อ	0.003	1.067	0.053	1.042	0.386	1.019	0.259	1.031	0.247	1.040	0.234	1.098
การยึดถือเกี่ยวกับความเชื่อที่มีต่อตัวเหยื่อ (Ref: ไม่เคยเกิดขึ้น)												
เกิดขึ้นบางครั้ง	0.251	1.437	0.495	0.815	0.215	1.462	0.413	1.376	0.032	2.408	0.131	0.088
เกิดขึ้นเป็นประจำ	0.637	1.817	0.999	0.000	0.648	1.958	0.999	0.000	0.609	2.101	0.999	0.000

หมายเหตุ >>> หมายถึงมีค่ามากกว่า ๑

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

“เหี้ย” หรือ “ตัวเหี้ย” สามารถมองได้หลายแง่มุม หากหมายถึงสัตว์ชนิดหนึ่งนั่นคือ เป็น สัตว์เลื้อยคลานขนาดใหญ่ จำพวกเดียวกับกับตะกวด บางคนเรียกสัตว์ชนิดนี้ว่าตัวเงินตัวทอง แต่หาก หมายถึงคำพูด จะเป็นไปในลักษณะทางด้านลบหรือคำด่า เหี้ยจึงเป็นคำด่าคนที่ไม่มีดี คนเลวดังนั้นใน การศึกษาการรับรู้ ความเชื่อ และปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนกับสัตว์ด้วยวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้เวลาใน การศึกษาทั้งสิ้น 6 เดือนด้วยกัน

โดยทำการศึกษาในพื้นที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิตตามพื้นที่ที่ทำการสุ่มได้ทั้งสิ้น 7 พื้นที่ ได้แก่ บริเวณคณะวิศวกรรมศาสตร์บริเวณหอไอโซน Bบริเวณถนนป่วย อิงภากรณ์ (ฝั่ง อาคารเรียนรวมกลุ่มสังคมศาสตร์ และหอสมุดป่วย อิงภากรณ์)บริเวณท่ารถตู้ และอาคารโดมบริหาร บริเวณหอไอโซน Cบริเวณถนนปรีดี พนมยงค์ และบริเวณอาคารสุขศาสตร์และโรงพยาบาล โดยเก็บ รวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาที่ใช้ชีวิตอยู่ในบริเวณมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิตจำนวน 520 รายด้วยแบบสอบถาม และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งแบบสอบถามที่สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้ จริงมีทั้งหมด 433 ราย เป็นข้อมูลที่พนักงานสัมภาษณ์ได้สอบถามด้วยตัวเอง และเป็นข้อมูลที่มี คุณภาพอยู่ในระดับดีและดีมาก

จากผลการสำรวจพบว่า ในการรับรู้ของนักศึกษาที่มีต่อตัวเหี้ยนั้น นักศึกษามีทัศนคติต่อตัว เหี้ยในเชิงลบมากกว่าเชิงบวกโดยจะนึกถึงความรู้สึกที่มีต่อตัวเหี้ยว่าน่ากลัว สกปรก น่ารังเกียจโดย ไม่ได้รู้ว่าตัวเหี้ยเป็นสัตว์เศรษฐกิจ เป็นผู้ทำความสะอาดให้กับระบบนิเวศทั้ง ๆ ที่นักศึกษามักพบ เห็นตัวเหี้ยได้เป็นประจำ ไม่ว่าจะเป็นตามท่อพัก อาคารเรียน บ่อน้ำ หรือสระน้ำก็ตาม สำหรับความ เชื่อที่นักศึกษาจะได้ยินมาจากเพื่อน รุ่นพี่ และอื่น ๆ เช่น ชาว ผู้ใหญ่ เป็นต้นจะเป็นการบอกต่อกันมา ว่า “หากพบเห็นตัวเหี้ยขึ้นจากน้ำจะได้ A ลงไปในน้ำจะได้ F” แน่แน่นอนว่าเมื่ออยู่ที่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิตแล้ว คงจะไม่มีใครที่ไม่เคยได้เห็นตัวเหี้ย และเพราะการรับรู้ที่มี ต่อตัวเหี้ยของนักศึกษาไปในทางลบ ประกอบกับความเชื่อที่นักศึกษาได้รับมาจึงทำให้นักศึกษามี ปฏิสัมพันธ์กับตัวเหี้ยในลักษณะที่เป็นมิตรมากกว่าพฤติกรรมที่ก้าวร้าว ที่เป็นเช่นนี้อาจมองได้ 2 ด้าน คือ เพราะหากตัวเหี้ยในการรับรู้ของนักศึกษานั้นดูน่ากลัว หากนักศึกษาก้าวร้าวต่อมันก็อาจจะทำให้นัก ศึกษาคิดว่ามันจะมาทำร้ายตนเองได้ แต่ถ้ามองอีกแง่หนึ่งการที่นักศึกษาเป็นมิตรต่อตัวเหี้ยเพราะ ได้รู้สึว่าเป็นสิ่งมีชีวิตอย่างหนึ่ง ซึ่งอาศัยอยู่ในบริเวณมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิตเหมือนกัน ถึงแม้รูปร่างหน้าตาอาจจะน่าเกลียดไปบ้าง แต่หากมันไม่ได้มีผลกระทบหรือทำร้ายนักศึกษา การอยู่ ร่วมกันระหว่างคนกับสัตว์ในพื้นที่เดียวกันก็ย่อมมีความเป็นไปได้อย่างมาก รวมทั้งยังจะทำให้มี ปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันอีกด้วย

ดังนั้นการใช้พื้นที่ร่วมกันระหว่างคนกับสิ่งมีชีวิตที่เรียกว่า “ตัวเหี้ย” นั้น ความเชื่อ ประสพการณ์ รวมถึงการรับรู้เกี่ยวกับมันจึงเป็นสิ่งกำหนดพฤติกรรมที่คนและ (อาจจะ) มันกระทำซึ่งกันและกัน ดังเช่น ถ้าคนยังมีทัศนคติทางด้านลบต่อตัวเหี้ยมากเท่าไร ก็จะทำให้ปฏิสัมพันธ์ที่มีต่อตัวเหี้ยไม่ค่อยดีนัก เช่น การวิ่งหนีให้ไกลจากมันเพราะความตกใจกลัว เป็นสิ่งที่นักศึกษาทำบ่อย ๆ และทำเป็นประจำ นั่นเป็นเพราะการรับรู้ของนักศึกษาส่วนใหญ่จะรู้สึกตัวเหี้ยเป็นสิ่งที่สกปรก น่ากลัว น่ารังเกียจ จึงทำให้นักศึกษาเมื่อเห็นตัวเหี้ยแล้วจะรู้สึกตกใจ รวมไปถึงความเชื่อที่ว่า “หากพบเห็นตัวเหี้ยขึ้นจากน้ำจะได้ A ลงไปในน้ำจะได้ F” ที่ได้กล่าวไปในข้างต้น เมื่อนักศึกษาถูกเพื่อนชี้ให้เห็นตัวเหี้ยตอนลงน้ำจึงตกใจและต้องวิ่งหนีทันที เพื่อที่ตนเองจะได้สอบได้เกรด F นั่นเอง

คำว่า “เหี้ย” ในสังคมไทยกลายเป็นมุมมองในแง่ลบไปทั้งหมด ไม่ว่าจะหมายถึงสัตว์ที่มีรูปร่างหน้าตาน่าเกลียด หมายถึงคนไม่ดี คนเลว หรือกลายเป็นคำที่ใช้ต่อกันในปัจจุบัน ถึงแม้จะมีการเปลี่ยนชื่อตัวเหี้ยเป็น “วรณูช” แต่ก็ยังไม่สามารถปรับเปลี่ยนทัศนคติของคนไทยในการรับรู้ ความเชื่อ และปฏิสัมพันธ์ที่มีต่อตัวเหี้ยได้ ดังนั้นสังคมไทยควรจะมีการปลูกฝังใหม่เกี่ยวกับความหมายและทัศนคติต่อตัวเหี้ย เพื่อให้คนรุ่นใหม่สามารถอยู่ร่วมกันในพื้นที่ที่ไม่ว่าใครจะเป็นเจ้าของหรือถือครองความเป็นเจ้าของ เพราะเราในฐานะมนุษย์ก็ไม่ได้แตกต่างกับความมีชีวิตเช่นเดียวกับตัวเหี้ยซึ่งก็เป็นสิ่งที่มีชีวิตด้วยกันเพราะฉะนั้น “ตัวเหี้ย” ซึ่งเป็นสิ่งมีชีวิตอย่างหนึ่งนั้นก็ไม่ใช่สิ่งที่น่ารังเกียจ แต่จริงๆ แล้วมันกลับเป็นสิ่งที่มีความประโยชน์และสำคัญอย่างมากในสังคมไทย เพราะในความจริงแล้วตัวเหี้ยถือเป็นสัตว์เศรษฐกิจ เปรียบเสมือน “เทศบาล” ที่เป็นผู้ทำความสะอาดให้กับระบบนิเวศ หากไม่มีตัวเหี้ยที่จะคอยดูแลระบบนิเวศให้กับเราก็อาจจะทำให้ระบบนิเวศของเราเสื่อมโทรมมากกว่าเดิม ฉะนั้นหากสามารถปรับเปลี่ยนมุมมองของคนในสังคมได้แล้วก็จะทำให้คนกับสัตว์สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้และมีการพึ่งพาอาศัยกันอีกด้วย

เอกสารอ้างอิง

- ของ-บาติสต์ ปาเลอกัว. (2542). *ลัทธิ พะจนนะ พาสาไท*. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2502). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493*. ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พระจันทร์.
- นริศ ภูมิภาคพันธ์. (2552). *วารสารสัตว์ป่าเมืองไทย:สัตว์ในวังสระปทุม ภาควิชาชีววิทยาป่าไม้ คณะวนศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*.
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2554). *รูปแบบการเขียนบทความ,งานสัมมนาดีเด่น มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*.
- วัชรพงษ์ ชื่อกำเนิด. (2550). *การศึกษานิวเคลียสของเหี้ย และผลกระทบจากการใช้ประโยชน์ในโครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมผักเป็ด อันเนื่องมาจากพระราชดำริ, วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม, คณะวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยศิลปากร*.
- ทำไมค่าคนว่าไอ้เหี้ย [ออนไลน์], สืบค้นเมื่อ 3 มีนาคม 2557, เข้าถึงจาก :<http://guru.google.co.th/guru/thread?tid=2abaaa091d5484da&fid=2abaaa091d5484da0004b4f7e6255999&table=%2Fguru%2Fuser%3Fuserid%3D00846256715769696304%26tab%3Dwtmtor%26start%3D40>
- แอดมินทำนายฝันเลขเด็ดฝันเห็นตัวเงินตัวทอง [ออนไลน์], 2556, สืบค้นเมื่อ 5 มีนาคม 2557, เข้าถึงจาก :https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=383552228427562&id=373482432767875&stream_ref=5
- ภาพห่อโคลงประพาสธารทองแดง: เจ้าฟ้าธรรมธิเบศ, สัตว์ในวรรณคดี [ออนไลน์], สืบค้นเมื่อ 5 มีนาคม 2557 2, เข้าถึงจาก: <http://sadinaiwannakadeethai.exteen.com/page/4>
- เปลี่ยนชื่อเหี้ยเป็นวรนุช [ออนไลน์], สืบค้นเมื่อ 4 มีนาคม 2557, เข้าถึงจาก :<http://highlight.kapook.com/view/38725>
- เหี้ยชุก กทม [ออนไลน์], สืบค้นเมื่อ 3 มีนาคม 2557, เข้าถึงจาก <http://www.oknation.net/blog/print.php?id=204969>
- คำค่าเหี้ยนี้เราได้แต่โตมา [ออนไลน์], สืบค้นเมื่อ 2 มีนาคม 2557, เข้าถึงจาก http://www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=1246521818&catid=04